

NEDERLANDSCHE HISTORIEBLADEN, Nederlands-Vlaams-Belgisch historisch tijdschrift, verscheen van 1938 tot en met 1940 en had ten doel "de historische verschijnselen van de geheele Nederlandsche Cultuureenheid" nader te bestuderen. Het blad wilde een gemeenschappelijk kader bieden aan historici in Noord en Zuid en overzee, waarbij in het bijzonder aan Zuid-Afrika werd gedacht. De cultuureenheid was door de gemeenschappelijke taal bepaald. De 'historische verschijnselen' vatte de redactie ruim op en zouden in principe zich ook tot bijdragen op archeologisch en kunsthistorisch terrein moeten uitstrekken. In de praktijk is hiervan weinig terechtgekomen.

Pieter Geyl is met de Antwerpse uitgever Eugène de Bock de initiatiefnemer geweest. Hij wist een brede redactie samen te stellen met in Nederland als leden: R.R. Post, A.A. van Schelven en P.J. van Winter. In België bestond de redactie uit: Leo van der Essen, F.L. Ganshof, Robert van Roosbroeck en Hans van Werveke. Naast de historici waren twee kunsthistorici in de redactie opgenomen: F. Vermeulen (Nederland) en Stan Leurs (België). Voor Zuid-Afrika fungeerde I.D. Bosman als correspondent. Uitgevers waren De Bock (Antwerpen) en W. de Haan (Utrecht).

Het tijdschrift beleefde drie jaargangen, zij het dat de derde jaargang voor een deel in 1941 geleverd werd. Daarna stagneerde door de oorlogssituatie de verdere verschijning. Een ander probleem was de politieke gezindheid van de redacteuren in Noord en Zuid. Na de oorlog zou het tijdschrift onder een nieuwe titel en met een gedeeltelijk vernieuwde redactie weer verschijnen. Het werden nu de *Bijdragen voor de Geschiedenis der Nederlanden* met als redacteuren voor het Noorden: Geyl, Post en Van Winter en voor het Zuiden: Van der Essen,

Ganshof en Van Werveke. Correspondent voor Zuid-Afrika werd H.B. Thom. Buiten de redactie bleven vanwege hun houding in de oorlog: Vermeulen, Leurs, Van Roosbroeck, Van Schelven en Bosman. De BGN zouden in 1969 verder verschijnen als *Bijdragen en Mededelingen betreffende de Geschiedenis der Nederlanden*.

LITERATUUR: J.C.H. Blom, 'Een Eeuwfeest'. Een verkenning ter gelegenheid van de laatste aflevering van deel honderd van de BMGN', in *BMGN*, nr. 100, IV (1985), p. 576-587; – P. van Hees, 'Van "Nederlandsche Historiebladen" tot "Bijdragen voor de Geschiedenis der Nederlanden"', in *Tijdschrift voor Geschiedenis*, jg. 99, nr. 3-4 (1986), p. 476-506.

PIETER VAN HEES